

РЕШЕНИЕ

№ 1149

гр. София, 18.05.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

СОФИЙСКИ ГРАДСКИ СЪД, ВЪЗЗ. II-Д СЪСТАВ, в публично заседание на осми април през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Красимир Мазгалов

Членове: Силвана Гълъбова
Мария Малоселска

при участието на секретаря Илияна Ив. Коцева
като разгледа докладваното от Мария Малоселска Въззивно гражданско дело
№ 20211100510718 по описа за 2021 година

Производството е по реда на чл. 258 – чл. 273 ГПК.

С решение № 20152804 от 07.07.2021 г., постановено по гр.д. № 41709/2020 г. по описа на СРС, 74 състав, е признато за установено на основание чл. 422 ГПК вр. с чл. 411 КЗ вр. с чл. 45 ЗЗД, че „ДЗИ – О.З.“ АД дължи на „ЗК Л.И.“ АД сумата от 1574,17 лева, представляваща невъзстановено застрахователно обезщетение по застраховка „Каско“, сключена със застрахователна полица № 930418000408 за вреди на МПС „Ауди А5“ от застрахователно събитие – ПТП, настъпило на 26.08.2019 г. в гр. Поморие по вина на водач на МПС „Фолксваген Тигуан“ с рег*****ъс сключена при ответника застраховка „Гражданска отговорност“, ведно със законната лихва от 05.06.2020 г. до окончателното изплащане, както и на основание чл. 86 ЗЗД за сумата от 38,92 лева – мораторна лихва, начислена върху главницата за периода 08.03.2020 г. – 04.06.2020 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч. гр. д. № 22629/2020 г. по описа на СРС, 74 състав. Отхвърлени са иска с правно основание чл. 411 КЗ за разликата над уважения до пълния предявен размер от 3143,34 лв. и иска за мораторна лихва за разликата над 38,92 лв. до пълния предявен размер от 77,71 лв. Съобразно изхода от спора е разпределена отговорността за разноси между страните по делото.

Срещу решението в частта, с която предявените претенции са уважени, е подадена въззивна жалба от ответника. Със същата се излагат оплаквания за неправилност и необоснованост на съдебния акт в обжалваната част. Оспорва правилността на изводите на решаващия състав на първоинстанционния съд, че е налице основание за ангажиране на отговорността на ответника в случая. Счита, че събраният доказателствен материал не е обсъден в съвкупност и взаимовръзка. Излага доводи, че в мотивите на решението липсва посочена квалификация на допуснато от застраховано при ответника лице нарушение, като съдът не е изложил мотиви защо е приел, че е налице нарушение по см. на чл. 45 ЗЗД от застрахования при ответника

водач. Поддържа, че вратата на лек автомобил марка „Ауди“ е била отворена внезапно, докато лек автомобил марка „Фолксваген“ е преминавал покрай него, с оглед което и водачът на последния не е имал никакъв принос за настъпване на уврежданията. Позовавайки се на събраните в производството доказателства заявява становище, че неправомерното поведение на водача и на пътника в лек автомобил марка „Ауди“ е единствената причина за реализиране на произшествието. В обобщение на ангажираните с жалбата доводи отправя искане до въззивния съд да отмени решението в обжалваната част и да отхвърли исковете. В условията на евентуалност заявява искане за намаляване на размера на съпричиняване на застрахования при ответника водач за настъпване на ПТП до 10 пункта и съответно отхвърляне на предявените претенции.

Въззиваемият оспорва жалбата с отговор, с който излага становище за неоснователност на заявените с нея оплаквания. Счита, че решението е постановено след задълбочен анализ на събраните доказателства, като с него съдът правилно е приложил материалния закон. Поддържа, че действията на водача на лек автомобил марка „Фолксваген“ са в причинна връзка с настъпилото ПТП, като правилно според въззиваемия е бил определен и приносът за настъпване на застрахователното събитие. Моли жалбата да бъде оставена без уважение и да бъде присъдено юрисконсултско възнаграждение за въззивното производство.

Софийски градски съд, като прецени събраните по делото доказателства и взе предвид наведените във въззивната жалба доводи за пороци на атакувания съдебен акт и възраженията на насрещната страна, намира за установено следното от фактическа и правна страна:

Съгласно разпоредбата на чл. 269 ГПК въззивният съд се произнася служебно по валидността на решението, а по допустимостта – в обжалваната му част, като по останалите въпроси е ограничен от посоченото в жалбата.

Настоящият съдебен състав приема, че първоинстанционното решение е валидно и е допустимо в обжалваната от ответника част. По оплакванията за неправилност на решението в обжалваната част съдът намира следното:

По арг. от чл. 411 КЗ застрахователят встъпва в правата на застрахования, *произтичащи от неправомерно увреждане* с плащането на застрахователното обезщетение. С встъпване на застрахователя в правата на увредения той има правото да предяви иск срещу причинителя на вредата, а в случаите, когато отговорността на последния се покрива по силата на сключена за конкретното МПС застраховка „Гражданска отговорност“ - срещу застрахователя по същата. Основателността на предявения иск е предпоставена от това по делото да бъде установено, че за застрахователя е възникнало регресно право, а именно сключен между застрахователя и увреденото лице застрахователен договор по имуществена застраховка, действащ към датата на застрахователното събитие, настъпило застрахователно събитие, представляващо покрит риск, плащане от страна на застрахователя по имуществената застраховка на обезщетение за причинените вреди и сключен договор за застраховка „Гражданска отговорност“ между причинителя на вредата и ответното застрахователно дружество.

Във въззивното производство не е спорно между страните, че ищецът по силата на застраховка „Каско“ е заплатил на правоимащото лице застрахователно обезщетение за имуществените вреди, възникнали от увреждането на застрахованото имущество в резултат от реализирането на процесната дата на застрахователното събитие – ПТП. Не е формиран спор и относно това, че имуществените вреди, възникнали за правоимащото по договора за застраховка „Каско“ лице, възлизат на претендираната от ищеца сума в размер на 3143,34 лева. С оглед доводите в жалбата и в отговора, спорни между страните продължават да са обстоятелствата относно механизма на настъпване на произшествието, в причинна връзка с поведението на кой участник се намират причинените за собственика на застрахованото при ищеца

имущество имуществени вреди, основателно ли е и в каква степен релевираното с отговора на исковата молба възражение за съпричиняване на вредите от страна на водача и на пътник в автомобила, застрахован по силата на застрахователния договор за застраховка „Каско“ при ищеца. В тази връзка въззивния съд въз основа на собствен анализ на събраните по делото доказателства следва да изложи свои мотиви по съществуващото на спора, в това число и по приложението на материалния закон.

От представените в производството писмени и гласни доказателства и заключението на САТЕ е установено, че произшествието е настъпило на посочената в исковата молба дата /26.08.2019 г./ в гр. Поморие, на ул. „Крайбрежна“, като водачът на лек автомобил марка „Ауди“ е бил спрял автомобила си най-вдясно на пътното платно. Произшествието е настъпило, когато водачът на лек автомобил марка „Фолксваген“ с управляваното от него МПС е преминувало покрай л.а. „Ауди“, като е настъпило съприкосновение между автомобила и отворената в този момент задна лява врата на паркиралото МПС марка „Ауди“.

От показанията на разпитания в производството свидетел А.К. се установява, че лек автомобил марка „Ауди“ е бил паркиран на улицата, най-вдясно на пътното платно. Този свидетел е изнесъл пред съда, че приятелката му, тогава бременна в седми месец, се е качвала бавно в автомобила от задна лява врата. Докато е влизала още, вратата е била отнесена от преминаващия лек автомобил „Фолксваген“. Според показанията на този свидетел, когато приятелката му е тръгнала да се качва в автомобила, другото МПС се е намирало на значително разстояние, но се е движило бързо. Според свидетеля е имало достатъчно място да се разминат две коли. Не си спомня дали аварийните светлини на лек автомобил „Ауди“ са били включени.

От показанията на свидетеля Н.Б., чиято гражданска отговорност е била застрахована от ответника по силата на застраховка „Гражданска отговорност“ към датата на процесното събитие, през летния сезон паркирането на крайбрежната улица в гр. Поморие е било забранено. Имало е и поставен знак. Преминавайки по същата в конкретния ден, е забелязал, че има много хора и от двете страни на улицата, движението е било натоварено, поради което и карал бавно. С калника на автомобила му е закачил отворена задна лява врата на паркиран лек автомобил „Ауди“. Участъкът от пътя бил прав и свидетелят не е предприемал маневри. Според свидетеля вратата се е отворила внезапно и с неговия автомобил леко я е закачил. Не е видял хора около автомобила. Счита, че не е могъл да избегне удара, тъй като улицата е била тясна. Обадили са се на тел.112 и на място е пристигнал полицейски екип. Попълнили са двустранен протокол за ПТП.

При поясняване на заключението на САТЕ по реда на чл. 200 ГПК в съдебното заседание на 16.03.2021 г., вещото лице е посочило, че вратата е била отворена при преминаване на лек автомобил „Фолксваген“ покрай паркирания лек автомобил „Ауди“, доколкото съприкосновението е настъпило в страничната част на лек автомобил „Фолксваген“. Ако ударът за този автомобил беше в неговата предна част, то в такъв случай следва да се приеме, че вратата е стояла отворена, когато водачът на лек автомобил „Фолксваген“ е преминал покрай паркираното МПС. Щом като ударът е в страничната част на преминаващия автомобил, това според експерта означава, че или вратата е била отворена известно време, след което при разминаването е отворена по-широко, или водачът на лек автомобил „Фолксваген“ е предприел косо придвижване надясно към вратата. Според вещото лице това са вариантите на реализиране на ПТП, като друг механизъм не е възможен. Ако вратата е стояла отворена, според експерта, ударът за лек автомобил „Фолксваген“ би бил в неговата предна част. Вещото лице е посочило, че възникналите увреждания могат да се получат и при скорост на движение 20 км/ч. Ако вратата е отворена по време на разминаването, за водача на лек автомобил „Фолксваген“ не е била налице техническа възможност да избегне удара. Ако този автомобил е предприел косо движение, то ударът би могъл да бъде избегнат, ако водачът е карал направо, без да предприема придвижване в дясно.

Следва да се посочи, че в производството не са наведени твърдения и не са събрани доказателства механизмът на ПТП да е реализиран чрез предприемане на маневра отклонение вдясно от страна на водача на лек автомобил „Фолксваген“. Обратно от показанията на свидетеля Благоев този механизъм на ПТП се опровергава, доколкото е установено, че с управлявания от него автомобил се е движил направо, без да предприема маневра вдясно. Ето защо и като взе предвид установеното от фактическа страна, въззивният съд приема, че произшествието е настъпило поради отварянето на задна лява врата на паркирания лек автомобил „Ауди“ в момента, в който покрай него вече е преминавал лек автомобил „Фолксваген“.

При така установения механизъм на реализиране на произшествието следва да се даде отговор на въпроса дали ли е противоправно поведение от страна на водача на лек автомобил „Фолксваген“, чиято гражданска отговорност е била застрахована към датата на процесното събитие от ответника по силата на договор за застраховка „Гражданска отговорност“.

Основателно с въззивната жалба са наведени оплаквания, че първоинстанционният съд не е посочил в мотивите си в какво се изразява противоправността на поведението на водача на лек автомобил „Фолксваген“. Липсва посочено правило за движение по пътищата, което да е било нарушено от този водач и което да е основание за ангажиране на отговорността на застрахователя за причинените по застрахованото при ищеца по договор за застраховка „Каско“ имущество. Както се посочи и по-горе, тежестта да установи в производството всички предпоставки от фактическия състав на непозволеното увреждане като основание за ангажиране на отговорността на застрахователя по застраховка „Гражданска отговорност“ е за ищеца. В конкретния случай от събраните в производството доказателства не се установява, че водачът на лек автомобил „Фолксваген“ при управлението на същия е нарушил законова забрана или правило за поведение, за да се приеме, че действията му при управление на МПС са неправомерни и са в причинна връзка с обезщетенията от страна на ищеца имуществени вреди. Тук е мястото да се посочи, че при формиране на изводите си за правнорелевантните за спора факти въззивният съд не дава вяра на показанията на свидетеля А.К.. Последните противоречат на писмените доказателства, събрани в производството, удостоверяващи настъпилите по двата автомобила увреждания, на показанията на другия разпитан свидетел, както и на заключението на САТЕ, пояснено по реда на чл. 200 ГПК пред съда.

От съвкупния анализ на събраните в хода на производството доказателства съставът на въззивния съд приема за установено, че задна лява врата на лек автомобил „Ауди“ е била отворена в момент, в който водачът на лек автомобил „Фолксваген“ вече е предприел подминаване на паркирания на неразрешено място вдясно от него автомобил. Последното, освен от показанията на свидетеля Благоев, се потвърждава от местоположението на възникналите в резултат от произшествието щети по автомобилите и конкретно по лек автомобил „Фолксваген“, като в този смисъл е и заключението на вещото лице по САТЕ. Ето защо и за застрахования при ответника водач не е била налице техническа възможност да предотврати настъпването на удара. Ако вратата на паркирания на неразрешено място автомобил не е била отворена в момента, в който водачът Благоев с управляваното от него МПС е преминавал покрай същия, произшествието е нямало да настъпи. Следователно водачът на този автомобил не е нарушил правилата за движение по пътищата, изискващи осигуряване на достатъчно странично разстояние при изпреварване, разминаване, преминаване покрай паркирани превозни средства. Ако задна лява врата на лек автомобил „Ауди“ не е била отворена в момента, в който лек автомобил „Фолксваген“ вече е преминавал покрай него, то и произшествието с положителност е нямало да настъпи.

Съгласно чл. 95, ал.1 ЗДвП, водачът и пътниците могат да отварят врата, да я оставят отворена, да се качват и слизат от превозното средство, спряно за престой или паркирано, след като се уверят, че няма да създадат опасност за останалите участници в

движението. Законодателят изрично е регламентирал самостоятелно задължение за пътника в моторното превозно средство, независимо от това на водача, да се увери, че не застрашава друг участник в движението, какъвто винаги може да очаква в близост при отваряне на врата на превозното средство в посока към движението. По делото е установено по несъмнен начин, че причината за настъпване на събитието е неизпълнение на това задължение от страна на пътник в застрахования по застраховка „Каско“ при ищеца автомобил. Уврежданията по този автомобил, представляващи за неговия собственик имуществени вреди, за които ищецът е заплатил застрахователно обезщетение, се намират в причинна връзка с поведението на лицето, отворило вратата, но не и на водача на лек автомобил „Фолксваген“, чиято отговорност като водач ответникът е застраховал.

Липсата на обсъжданата предпоставка, а именно неправомерно поведение на водач, чиято отговорност е била застрахована от ответника, е основание за отхвърляне на предявения иск.

В аспекта на гореизложеното следва да се приеме, че въззивната жалба е основателна. Изводите по основателността на претенциите на двете съдебни инстанции не съвпадат, с оглед което и решението в обжалваната част следва да се отмени, а исковите в частите, в които същите са уважени, следва да се отхвърлят с въззивното решение.

В необжалваната част, с която исковите на ищеца са частично отхвърлени, първоинстанционното решение е влязло в сила.

По разноските:

С оглед изхода от спора решението на районния съд следва да се ревизира и в частта за разноските, като се отмени в частта, с която в тежест на ответника са възложени разноски в размер на 166,43 лева за исковото производство, както и в размер на 82,34 лева – за производството по ч.гр.д. № 22629/2020 г. по описа на СРС, 74 с-в. В полза на ответника следва да се присъди сумата от още 150,24 лева – разноски за производството пред СРС.

За въззивното производство следващите се на въззивника разноски са в размер на 56,48 лева /държавна такса/. На основание чл. 78, ал. 8 ГПК съдът определя юрисконсултско възнаграждение в размер на 100 лева. Сума в размер на 156,48 лева следва да се възложи в тежест на въззиваемия.

Мотивиран от изложеното, Софийски градски съд

РЕШИ:

ОТМЕНЯ решение № 20152804 от 07.07.2021 г., постановено по гр.д. № 41709/2020 г. по описа на СРС, 74 състав, в частта, с която е признато за установено на основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. с чл. 411 КЗ, вр. с чл. 45 ЗЗД, че „ДЗИ – О.З.“ АД дължи на „ЗК Л.И“ АД сумата от 1574,17 лева, представляваща невъзстановено застрахователно обезщетение по застраховка “Каско” /застрахователна полица № 930418000408/ за уврежданията по МПС „Ауди А5”, настъпили от застрахователно събитие – ПТП на 26.08.2019 г. в гр. Поморие по вина на водач на МПС „Фолксваген Тигуан”, рег*****ъс сключена при ответника застраховка „Гражданска отговорност“, ведно със законната лихва от 05.06.2020 г. до окончателното изплащане, както и на основание чл. 422, ал. 1 ГПК, вр. чл. 86, ал. 1 ЗЗД за сумата от 38,92 лева – мораторна лихва, начислена върху главницата за периода 08.03.2020 г. – 04.06.2020 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 22629/2020 г. по описа на СРС, 74 състав, както и в частта за разноските, с която на основание чл. 78, ал. 1 ГПК „ДЗИ – О.З.“ АД е осъдено да заплати на „ЗК Л.И“ АД сумата от 166,43 лева – разноски за исковото производство, както и сумата от 82,34

лева – разносики за производството по ч.гр.д. № 22629/2020 г. по описа на СРС, 74 с-в, като вместо това **ПОСТАНОВЯВА:**

ОТХВЪРЛЯ предявените по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК от „ЗК Л.И“ АД, ЕИК *****, срещу „ДЗИ – О.З.“ ЕАД, ЕИК *****, искове с правно основание чл. 411 КЗ и чл. 86, ал. 1 ЗЗД за признаване за установено, че ищецът е титуляр на вземания за сумата от 1574,17 лева, представляваща невъзстановено застрахователно обезщетение, изплатено по договор за застраховка “Каско” /застрахователна полица № 930418000408/ за уврежданията по МПС „Ауди А5”, настъпили от застрахователно събитие – ПТП на 26.08.2019 г. в гр. Поморие по вина на водач на МПС „Фолксваген Тигуан”, рег*****ъс сключена при ответника застраховка „Гражданска отговорност“, ведно със законната лихва от 05.06.2020 г. до окончателното изплащане, както за сумата от 38,92 лева – мораторна лихва, начислена върху главницата за периода 08.03.2020 г. – 04.06.2020 г., за които суми е издадена заповед за изпълнение на парично задължение по ч.гр.д. № 22629/2020 г. по описа на СРС, 74 състав.

ОСЪЖДА „ЗК Л.И“ АД, ЕИК *****, да заплати на „ДЗИ – О.З.“ ЕАД, ЕИК *****, на основание чл. 78, ал. 3 ГПК сумата от още 150,24 лева – разносики за производството пред СРС, както и на основание чл. 78, ал. 1, вр. ал. 8 ГПК сумата от 156,48 лева – разносики за настоящото производство.

Първоинстанционното решение в частта, с която са отхвърлени предявените по реда на чл. 422, ал. 1 ГПК искове с правно основание чл. 411 КЗ и по чл. 86, ал. 1 ЗЗД, е влязло в сила.

Решението не подлежи на касационно обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____